

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

Ulusal Yeşil Taksonomi Sunumu

Hakan ACAR
Uzman

19 Nisan 2024, ADANA

SUNUM PLANI

- **Taksonomiye Giriş**
- **Ulusal Yeşil Taksonomi: Temel Özellikler**
- **Yol Haritası ve Gelecek Adımlar**

Taksonomiye Giriş

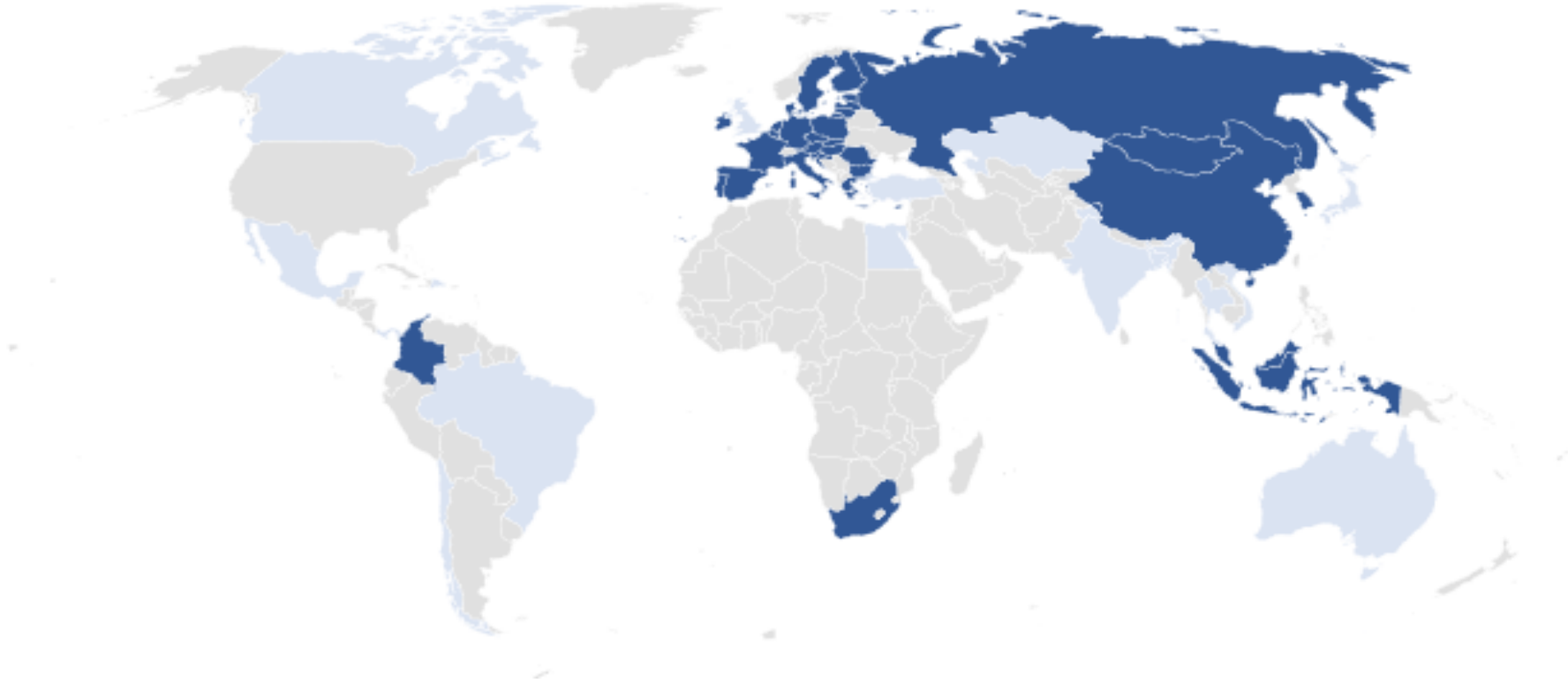
Taksonomiye Giriş

Taksonomi Nedir?

- Yeşil taksonomiler, genel olarak hangi yatırımların çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan ve buna ilişkin ilke ve teknik kriterler belirleyen bir sınıflandırma sistemleridir.
- **Yeşil taksonomilerin iki temel amacı vardır:**
  - İlk olarak yatırımcıların yeşil yatırım yapabilmeleri için bir sınıflandırma ve şeffaflık aracı sunar.
  - İkinci olarak piyasalarda yeşile boyama riskini azaltmayı amaçlar.
- Taksonomiler ekonomik faaliyetlere, proje kategorilerine veya finansal araçlar dair kriterler belirleyebilir.
- Örnekler: Avrupa Birliği'nin taksonomisi, Endonezya'nın ulusal taksonomisi, Güney Afrika'nın taksonomisi veya Climate Bonds Initiative'in çıkardığı tahvil etiketleyen taksonomi.

Taksonomiye Giriş

 Taksonomi hazırlık çalışmaları devam eden ülkeler

 Taksonomisi olan ülkeler

Taksonomiye Giriş

Niçin taksonomilere ihtiyaç duyuluyor?

İklim değişikliğin uluslararası toplumun odağına yerleşmesi yatırımların çevreye zarar vermemesi ve iklim değişikliği hedeflerine hizmet etmesi konusunun önemini artırmıştır.

Küresel olarak Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG- Environmental, Social, Governance) alanlarına duyarlı yatırımlar yapan fonlar yaklaşık 3 trilyon ABD doları değerinde varlık yönetmektedir¹.

Şirketler ve finansal piyasa oyuncuları aktivitelerini etkileyebilecek riskleri yönetmek (fiziksel/itibari/politika (geçiş) riskleri) amacıyla çevresel, sosyal ve yönetim alanlarına dair yatırımlar gerçekleştirmektedir.

Çevresel veya sosyal konulara duyarlı yatırımcı ve tüketicilerin taleplerini karşılayarak finansman ve gelir elde etmek veya yatırımcı tabanının genişletilmesine hizmet etmesi amacıyla da ekonomik ve finansal aktörlerin sürdürülebilir yatırımlara ilgisi artmıştır.

Öte yandan, piyasada artan ilgi, yeşile boyama (greenwashing) endişelerinin bertaraf edilmesi ve hangi yatırımların sürdürülebilir olduğu konusunda bilimsel ve objektif kriter ve tanımlara olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır.

Küresel ESG Fon Varlıkları (Trilyon Dolar)

Kaynak: [Global ESG Funds Hit With Outflows for First Time in Q4 | Morningstar](#)

Ulusal Yeşil Taksonomi: Temel Özellikler

Ulusal Yeşil Taksonomi Yasal Dayanak ve Diğer İlgili Kararlar

- 16.07.2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda yer alan 2.3 Yeşil Finansman başlığı altında, *'AB'nin ve uluslararası kuruluşların taksonomi mevzuatı dikkate alınarak yatırımların sürdürülebilirliğini belirlemeyi hedefleyen bir mevzuat hazırlığı yürütülecektir.'* eylem planı hedefi yer almakta olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir.
- Taslak İklim Kanunu'nda, Başkanlığımıza ilişkin *«ulusal taksonomi konusuna yönelik çalışmaları koordine eder»* görevi yer almaktadır.
- İklim Şurası Yeşil Finansman Komisyonu kararlarında bir *«ulusal yeşil taksonomi mevzuatının hazırlanması»* kararı yer almaktadır.
- 06.09.2023 tarihinde yayımlanan Orta Vadeli Program (2024-2026), Yeşil Dönüşüm Politikaları kapsamında, *'Avrupa Birliği taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeterek Ulusal Yeşil Taksonominin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.'* tedbirine yer vermektedir.

Ulusal Yeşil Taksonomi: Temel Özellikler

6 Hedef

Teknik
Tarama
Kriterleri

Ulusal Yeşil Taksonomi: Temel Özellikler

4 ŞART

Çevresel Hedeflerden Bir veya Daha Fazlasına Önemli Ölçüde Katkıda Bulunması
(*substantial contribution*)

Diğer Çevresel Hedeflere Zarar Vermemesi
(*do no significant harm*)

Ulusal Yeşil Taksonomi

Asgari Güvenlik Önlemleri
(*minimum social safeguards*)

Belirlenen Teknik Kriterlere Uyması
(*technical screening criteria*)

Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı Yapısı - 1

Ulusal Yeşil Taksonomi Yönetmeliği

Ek-1 Sera Gazı Emisyonlarının Azaltımı	Ek-2 İklim Değişikliğine Uyum	Ek-3 Su ve Deniz Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı ve Korunması	Ek-4 Döngüsel Ekonomiye Geçiş	Ek-5 Kirliliğin Önlemesi ve Kontrolü	Ek-6 Biyçeşitliliğin ve Ekosistemlerin Korunması ve Restorasyonu
---	--	---	--	---	---

Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı Yapısı - 2

6 Çevresel Hedef

232 Ekonomik Faaliyet

Önemli Ölçüde Katkı Sağlama Kriterleri

Önemli Ölçüde Zarar Vermeme Kriterleri

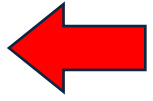

Ulusal Yeşil Taksonomi: Uygun (*eligible*) ve Uyumlu (*aligned*)

Kullanıcının gerçekleştirdiği ekonomik faaliyet, Ulusal Yeşil Taksonomide listesinde yer almakta mıdır?

Taksonomiye Uygun Değil

Hayır

Evet

Taksonomiye Uygun

Faaliyet 'Önemli Ölçüde Katkı Sağlama' kriterlerini sağlıyor mu?

Taksonomi ile Uyumlu Değil

Hayır

Evet

Faaliyet 'Önemli Ölçüde Zarar Vermeme' kriterlerini sağlıyor mu?

Taksonomi ile Uyumlu Değil

Hayır

Evet

Faaliyet taksonomiyle uyumludur.

Ulusal Yeşil Taksonomi Kullanıcılar

KAPSAM

Taksonomi Beyan ve Raporlaması

Ulusal Yeşil Taksonomi'nin Avrupa Birliği Taksonomisine Yakınsaması

- Avrupa Birliği küresel olarak sürdürülebilirlik düzenlemeleri konusunda 'kriter belirleyici' olarak görülmektedir.
- Küresel olarak ESG varlıkların %80'den fazlası Avrupa Birliği sınırları içerisinde yönetilmektedir. Avrupa Birliği'ndeki yatırımcıların %92'si ESG stratejisine sahiptir.
- Örneğin, AB'nin taksonomiye ilişkin raporlamaları da içeren Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (Corporate Sustainability Reporting Directive) AB'de iş yapan diğer ülke şirketlerine de uygulanacaktır.
- Dolayısıyla Avrupa Birliği'nin sürdürülebilir finans düzenlemeleri AB ile ticari faaliyetlerde bulunan AB-dışı ülkeleri etkileyecektir.
- Ayrıca AB tarafından belirlenen yeni sürdürülebilirlik raporlaması standartlarının ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Tüzüğü'nün dikkate alınması ve bu konuda yeni prosedürler uygulanması gerekecektir.
- Bu nedenle, Ulusal Yeşil Taksonomi'nin Avrupa Birliği sürdürülebilirlik standartlarına yakınsaması bilhassa finansal piyasa oyuncularımız için önemlidir.

Yol Haritası ve Gelecek Adımlar

Yol Haritası ve Gelecek Adımlar

Taksonomi Teknik Tarama Kriterlerinin kurumlarımız ve diğer paydaşlarımızla tartışılmasına yönelik olarak sektörel teknik toplantıları yapmıştır.

15.01.2024	Çimento (4)
17.01.2024	Alüminyum (5)
12.02.2024	Demir-Çelik (6)
14.02.2024	Kimya (7)
19.02.2024	Jeotermal ve Atık Isının Değerlendirilmesi (10)
21.02.2024	Hidroelektrik (9)
28.02.2024	Hidrojen ve Düşük Karbonlu Teknolojilerin Üretimi (2)
04.03.2024	Yenilenebilir Enerji Teknolojilerinin İmalatı (11)
06.03.2024	Batarya ve Depolama (3)
18.03.2024	İnşaat (21)
20.03.2024	Demiryolları (17) Düşük Karbonlu Havalimanı Altyapısı (20) Taşımacılık (18) Suyolu Taşımacılığı (19)
25.03.2024	İçme Suyu ve <u>Atıksu Arıtma</u> (14) Atıkların Toplanması, Taşınması ve <u>Bertarafı</u> (15)
28.03.2024	Nükleer Enerji (12) Doğalgazın Enerji Üretimi (13)
01.04.2024	Ormancılık, Tarım ve Sulak Alanlar (1) Karbon Yakalaması ve Teknoloji (16)
03.04.2024	İmalat Sektörü (Döngüsel Ekonomi) (29) Tehlikeli ve Tehlikeli Olmayan Atık (30) Hizmet Sektörü (Döngüsel Ekonomi) (31) <u>Farmasötik Bileşen ve Tıbbi Ürün</u> (32)

Teşekkürler

finans@iklim.gov.tr
taksonomi@iklim.gov.tr

